

C. Werkgroep Federale strategie

Opdrachten

Meer informatie over de opdrachten van de [WG “Federale strategie”](#) op de ICDO-website.

Activiteiten 2025

In 2025 heeft de werkgroep zeer actief verder gewerkt aan de opmaak van het volgende Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling (FPDO).

De wet betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling bepaalt dat een nieuwe regering uiterlijk één jaar na haar aantreden een FPDO moet goedkeuren. Na de goedkeuring van een beleidsnota in de plenaire ICDO op 27 juni 2024, waarin de grote lijnen van de inhoud en het voorbereidingsproces werden vastgelegd, bracht de werkgroep de experts van de federale overheden samen om het voorontwerp van het Plan (VOP) voor te bereiden.

In eerste instantie werd de scope, het toepassingsgebied van het voorontwerp, bepaald. De ICDO stuurde daarom een brief naar de voorzitters van de federale overheidsdiensten (FOD's, POD's en het Ministerie van Defensie) met de vraag aan hun experts om de belangrijkste maatschappelijke uitdagingen te identificeren die in het VOP moeten worden aangepakt (zie activiteitenverslag 2024 voor meer details). Na voorbereidingen binnen de werkgroep van september tot december 2024 keurde de plenaire ICDO deze lijst van maatschappelijke uitdagingen goed op 17 december.

Ingevolge het federaal regeerakkoord van 31 januari 2025 heeft de ICDO deze lijst van maatschappelijke uitdagingen bijgewerkt en in februari 2025 een geactualiseerde versie goedgekeurd. Die werd vervolgens aan de minister bevoegd voor Duurzame Ontwikkeling overgemaakt, zodat deze belangrijkste uitdagingen op politiek niveau konden worden goedgekeurd.

In de loop van maart en april kwam de WG Federale Strategie tweemaal samen en werden elektronische uitwisselingen georganiseerd om de richtsnoeren van het volgende VOP voor te bereiden.

Op basis van een evaluatie van de uitvoering ervan, maar ook op grond van andere bronnen, werd een voorstel tot actualisering van de richtsnoeren van het FPDO 2021-2026 uitgewerkt, zoals onder meer:

- het [Federaal Rapport over Duurzame Ontwikkeling](#) en de [opvolgingsindicatoren](#) voor de SDG's van het Federaal Planbureau;
- de adviezen van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling over de uitvoering van de [SDG's](#) en de voorbereiding van het volgende [FPDO](#);
- de werkzaamheden van de OESO rond [beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling](#);

- het [opvolgingsverslag van de audit van het Rekenhof](#) over de uitvoering van de Agenda 2030;
- de resultaten van de [Staten-Generaal van de Rechtvaardige Transitie](#) en van de [gap analysis](#) ten opzichte van de SDG's.

Ook werden de aanbevelingen uit de analyses en studies van de federale diensten of internationale organisaties gebruikt, zoals die van de FOD Sociale Zekerheid (Klimaatverandering en sociale bescherming; Jaaroverzicht 2023 van de WG Sociale Impact Crises), de FOD BOSA (Weerbaarheid van de federale overheidsdiensten; Charter voor een duurzame federale overheid), het Steunpunt tot Bestrijding van Armoede (tweejaarlijks verslag), de OESO, Eurostat, het SDSN etc.

Eind juni 2025 ontving de ICDO de beslissing van de minister over de prioritaire SDG's op basis waarvan acties voor het volgende VOP moeten worden uitgewerkt.

De ICDO stuurde daarom begin juli een brief naar de voorzitters van de federale overheidsdiensten, met het verzoek de acties te bepalen waarvoor de federale overheidsdiensten moeten samenwerken om bij te dragen aan deze SDG's. Ze werden ook verzocht aan te duiden welke experts het ICDO hierover kan raadplegen.

Tijdens de maanden juli en augustus werden binnen de werkgroep acht thematische vergaderingen georganiseerd over de prioritaire SDG's, met het doel mogelijke samenwerkingsacties te bepalen. Er werden aanbevelingen uit diverse verslagen voorgesteld als input voor de gesprekken. Toch moest de werkgroep midden september – het moment van de deadline – vaststellen dat er zeer weinig voorstellen voor samenwerkingsacties tussen federale overheidsdiensten waren aangedragen. Slechts drie overheidsdiensten stuurden een officiële antwoordbrief, zonder concrete voorstellen. De overige FOD's stelden enkele acties voor, die soms later werden ingetrokken of niet werden gevalideerd.

Op verzoek van het College van Voorzitters van de FOD's kon de voorzitter van de ICDO op 14 oktober de stand van zaken van de voorbereiding van het voorontwerp van het Plan toelichten. In het kader van budgettaire beperkingen en de focus op de kernopdrachten van de FOD's besprak het College onder meer het toespitsen van de initiatieven op de richtsnoeren in plaats van op de interdepartementale acties, de oprichting van een werkgroep voor de coördinatie tussen de federale plannen, en de integratie van duurzame ontwikkeling in de bestaande besluitvormingsprocessen.

De werkgroep kwam opnieuw samen op 17 oktober en 4 november om de besprekingen over de richtsnoeren en de interdepartementale acties af te ronden. De richtsnoeren werden goedgekeurd, maar er werd vastgesteld dat de 11 overige interdepartementale acties niet allemaal waren goedgekeurd en te verschillend waren om een coherent en relevant geheel te vormen. Daarom werden deze acties stopgezet. In het voorontwerp van het Plan licht de ICDO enkele verklarende elementen toe (zie hoofdstuk 2.2).

“Ondanks de inspanningen binnen de ICDO om de door de wet vastgestelde planning te respecteren en deze acties uit te werken, ondervonden de experts moeilijkheden door zowel externe als interne factoren.

Eenzijds is de context waarin het FPDO wordt voorbereid, veranderd:

- *Er werden tal van institutionele mechanismen opgezet die belangrijke onderdelen van het brede duurzame ontwikkelingsbeleid bestrijken (gender, handicap, armoede, klimaat etc.).*
- *Er zijn al tal van interdepartementale en/of transversale plannen goedgekeurd (bv. de federale bijdrage aan het Nationale Energie- en Klimaatplan) of in voorbereiding (bijvoorbeeld het Actieplan circulaire economie), waardoor het aantal nieuwe voorstellen beperkt blijft.*
- *Zonder een volledig overzicht van de transversale plannen is het niet eenvoudig lacunes of aanvullende pistes in kaart te brengen.*
- *Door de budgettaire context moeten overheidsdiensten zich toeleggen op hun kernopdrachten.*

Anderzijds moeten ook interne redenen met betrekking tot de voorbereiding van het voorontwerp worden geëvalueerd: de stappen in het opmaakproces van het voorontwerp van het Plan, de vastgelegde criteria voor het voorstellen van acties, en de manier waarop de aanbevelingen van externe organisaties worden behandeld, moeten worden geanalyseerd.

De ICDO stelt daarom voor dat het voorontwerp van het Plan de focus legt op de federale strategie voor de uitvoering van de SDG's, op de coherentie van het duurzame ontwikkelingsbeleid, en op het duurzame interne beheer van de federale overheidsdiensten. Daarnaast stelt ze voor dat er een analysetraject wordt opgezet om te onderzoeken hoe de bestaande en toekomstige federale plannen kunnen bijdragen aan de SDG's.”

De ICDO heeft op 17 december het voorontwerp van het Federaal Plan voor Duurzame Ontwikkeling goedgekeurd via een schriftelijke procedure en het voor politiek overleg overgemaakt aan de minister belast met Duurzame Ontwikkeling. Vervolgens werd het voorontwerp begin 2026 aan de bevolking voorgelegd voor raadpleging.